

ANNA M. NOWOROL OV

NIE MARNUJMY BOŻYCH ŁASK (2KOR 6,1): ODNALEŹĆ WARTOŚĆ I ROLĘ OSÓB KONSEKROWANYCH

*Zganił On uczniów za małą wiarę (por. Mt 8,26) (...):
to w was wiara się uspiła.
To samo chce powiedzieć także nam (...).
Prośmy Go więc, aby obudził nas ze snu zmęczonej wiary
i przywrócił wierze moc przenoszenia gór –
to znaczy nadawania właściwego porządku sprawom świata.
(Benedykt XVI¹)*

Drugi z trzech stanów życia w Kościele są to osoby konsekrowane. Zgodnie z nauczaniem Soboru Watykańskiego II istnieją trzy stany życia: Kapłani (Papież, Biskupi, Księża), konsekrowani², i świeccy.³ „Komunia Kościoła nie oznacza bowiem jednolitości, ale jest darem, którego Duch

¹ Benedykt XVI, *Musimy trwać w wierze i czynić Dobro. Przemówienie do Kurii Rzymskiej*, Watykan, 20.12.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-12-20-rzym-musimy-trwac-w-wierze-i-czynic-dobro-przemowienie-do-kurii-rzymskiej-125503/>.

² W tym artykule osobą konsekrowaną nazywa się każdego, kto złożył publiczny (przyjęty przez Kościół) ślub czystości, ale nie otrzymał święceń Kapłańskich; zatem mowa o braciach zakonnych, siostrach zakonnych, i indywidualnych formach życia konsekrowanego tj. ordo virginum, i ślubujących czystość pustelnikach. Oczywiście Księża są szczególnie poświęceni Bogu w celibacie, wyświęceni (zarówno diecezjalni jak i zakonni), i czasem nazywa się osobą konsekrowaną każdego, kto ofiarował życie Bogu (czyli także Ksiądz jest osobą konsekrowaną); jednakże w tekście niniejszego artykułu mówi się o tych, którzy poświęcili życie Bogu przez wieczysty ślub czystości, ale nie mają święceń Kapłańskich, gdyż artykuł ma na celu ukazać, że w świecie, w którym czasem brakuje powołań Kapłańskich, to konsekrowani powinni pomagać Księżom. Ponadto, ze względu na pomocniczą rolę diakonów artykuł omawia także te funkcje, wraz z uzasadnieniem pozostawienia jej mężczyznom.

³ Por. *Konstytucja Dogmatyczna o Kościele „Lumen Gentium”*, w: *Sobór Watykański II*, Poznań 1967.

Święty udziela nam także poprzez różnorodność charyzmatów i stanów życia. Okazą się one tym bardziej przydatne Kościołowi i jego misji, im większym szacunkiem będzie otoczona ich tożsamość”.⁴ Księża i wszystkie osoby konsekrowane są powołane przez Boga, jako darem Jego łaski, która uzdalnia do ofiarowania Mu własnego życia z miłości do Niego, i do Kościoła, a także do ludzi i świata. We współczesnym świecie istnieje wielka potrzeba teologicznego doksztalcenia i dowartościowania stanu życia osób konsekrowanych, które jako poświęcone Bogu mogą pomagać Kapłanom, w zakresie na jaki pozwolą ich kompetencje, łączne z pobożnością i wiernością charyzmatowi wybranego stanu życia. Kochając Boga powinniśmy starać się o to, by Bóg był przez ludzi ceniony i kochany.⁵

„Osoba konsekrowana, przez sam fakt swego istnienia, jest jakby «mostem» prowadzącym ku Bogu dla wszystkich, którzy ją spotykają, jest pewnym przypomnieniem, punktem odniesienia”,⁶ ale choć to czyni ją uprzywilejowaną, w sensie, że wybrała drogę doskonalszą, na której łatwiej osiągnąć świętość, to jednak daną od Boga łaskę każdy musi przyjąć, i pozostawać jej wierny aż do śmierci. Osoba konsekrowana musi żyć wiarą, Eucharystią, kochać czystą miłością Boga i bliźnich, nic nie przedkładać nad Chrystusa, przyznawać Bogu pierwsze i centralne miejsce we własnym życiu, w myślach, i we wszelkich swoich działaniach, i zamiast narzucania innym, by byli jak ona, zachowując swoją indywidualność według własnego powołania, powinna starać się wzorować na Chrystusie i Maryi, by rzeczywiście być mostem prowadzącym ku Bogu. Ten „most” ma zaś trzy fundamenty: miłość i dobroć, miłość i modlitwę, miłość i wiedzę.⁷

⁴ Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, Rzym 25.03.1996, nr4.

⁵ Por. Benedykt XVI, *Męczennik odpowiada heroiczną miłością na ogromną Miłość Boga*, *Audiencja generalna*, Castel Gandolfo, 11.08.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-08-11-castel-gandolfo-meczennik-odpowiada-heroiczna-miloscia-na-ogromna-milosc-boga-108565/>.

⁶ Benedykt XVI, *Życie konsekrowane szkołą miłosierdzia i bezinteresowności. Homilia podczas nieszpórów w święto Ofiarowania Pańskiego*, Rzym, 2.02.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-02-02-rzym-zycie-konsekrowane-szkola-milosierdzia-i-bezinteresownosci-homilia-podczas-nieszporow-w-swieto-ofiarowania-panskiego-19699/>; Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt.

⁷ Por. Benedykt XVI, *Imię nowego Papieża. Audiencja Generalna*, Rzym, 27.04.2005, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2005-04-27-rzym-benedykt-xvi-imie-nowego-papieza-audiencja-generalna-142335/>; Benedykt XVI, *Wiarygodni Głosiciele Ewangelii. Homilia na kanonizację Jakuba Berthieu, Piotra Calungsod, Jana Chrzyciela Piamarta, Marii Z Góry Karmel Sallés y Barangueras, Marianny Cope, Katarzyny Tekakwitha, i Anny Schäffer*, Watykan,

1. Potrzeba wykształcenia: znać Boga, którego głosi się światu

Wszystkie osoby konsekrowane, nie tylko Księża, potrzebują formacji teologicznej. Aby ukazywać znaki obecności Boga i Jego działania w każdym zakątku świata, budować mosty porozumienia i dialogu z tymi, którzy nie wierzą, nie należą do Kościoła, nie chcą przyjąć jego stanowiska i przesłania, jest konieczne, by lojalnie dochowywać wierności wierze, w słowie Bożym, w prawdzie i jedności doktryny katolickiej.⁸ Bóg jest zarówno Przedmiotem teologii, jak i jej żywym Podmiotem. Dlatego też naukowy intelektualizm i żywa pobożność stanowią dwa elementy studium, które muszą się uzupełniać i są od siebie zależne. Podobnie jak liturgia, która wspomina patrzeć na Boga (np. przewartościowując śpiew), zaczyna gasnąć, również teologia, która nie żyje wiarą, przestaje być teologią; gdyż tylko tam, gdzie uprawia się «teologię na kolanach», nie brakuje jej owoców dla Kościoła. Dzisiaj, aby powołanie do Kapłaństwa lub stanu konsekrowanego mogło być wiernie realizowane przez całe życie, potrzebna jest formacja łącząca wiarę i rozum, serce i umysł, codzienne życie i modlitwę. Życie poświęcone naśladowaniu Chrystusa wymaga zintegrowania całej osobowości. Jeśli zaniedbuje się wymiar intelektualny, łatwo przesadnie skupienie się na emocjach i stanach duszy, które mogą nie trwać przez całe życie; brak wiedzy przyczynia się też do błędów np. liberalizmu, synkretyzmu. A jeśli zaniedbuje się wymiar duchowy, popada się w obłudę, racjonalizm, a nawet antyklerykalizm czy feminizm. Nie można opierać życia poświęconego naśladowaniu Chrystusa na takich postawach. To miłość do Boga, miłość do sakramentów, i do Kościoła jest skutecznym antidotum przeciw synkretyzmowi, które sprowadzają z właściwej drogi. Zaś miłość wspiera mądrość. I każde powołanie do życia konsekrowanego, a szczególnie do Kapłaństwa jest na tyle cenne, że osoby odpowiedzialne powinny uczynić wszystko, co w ich mocy, by znaleźć metody formacji sprzyjające rozwojowi wiary i ro-

---

21.10.2012r., <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2012-10-21-rzym-wiarygodni-glosiciele-ewangelii-homilia-na-kanonizacje-siedmiorga-blogoslawionych-34436/>; Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt.; Ap 2,10; Mt 19,10-12.

⁸ Por. Benedykt XVI, *Zakon Jezuitów został założony, by bronić i szerzyć wiarę. Przemówienie do uczestników XXXV Kongregacji Generalnej Towarzystwa Jezusowego*, Rzym, 21.02.2008, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2008-02-21-rzym-zakon-jezuitow-zostal-zalozony-by-bronic-i-szerzyc-wiare-19682/>.

zumu, serca i umysłu.⁹ Wszystkie osoby konsekrowane potrzebują formacji teologicznej, gdyż znajdując się wśród ludzi powinny być świadkami Boga aż po krańce ziemi, czego nie da się kompetentnie czynić bez żadnej wiedzy teologicznej; gdyż jak mówił św. Hieronim: „nieznajomość Pisma Św. jest nieznajomością Chrystusa”. Wiedza teologiczna jest niezbędna osobom konsekrowanym byśmy byli zawsze gotowi odpowiedzieć każdemu, kto domaga się uzasadnienia wiary, miłości, i nadziei; abyśmy odnosili się do pytań tak, by dzięki wiedzy i wierze umieć na nie kompetentnie odpowiadać. Słowo Boże czytane i rozważane oddziałuje i kształtuje, staje się doradcą w dobrym, i pociechą. Osoby konsekrowane w szczególnie sposób powinny żyć Mądrością Boga, wyrażoną w Jego Słowie, by życie według rad ewangelicznych upodobniało do Chrystusa i Maryi. Tym bardziej, że życie konsekrowane jest zakorzenione w przykładzie życia i w nauczaniu Chrystusa, zakorzenione w Ewangelii jako najwyższej Regule.¹⁰ Jak stwierdził np. św. Ks. Luigi Orione: „Naszą pierwszą regułą i życiem jest zachowywanie Świętej Ewangelii z wielką pokorą, i słodką oraz serdeczną miłością Boga”.¹¹

⁹ Por. Benedykt XVI, *Spotkanie z Cystersami w Opactwie Heiligenkreuz. Niczego nad służbę Bożą nie przedkładać*, Heiligenkreuz, 9.09.2007, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2007-09-09-heiligenkreuz-spotkanie-z-cystersami-w-opactwie-niczego-nad-sluzbe-boza-nie-przedkladac-19670/>; Benedykt XVI, *Przemówienie na spotkaniu z Duchowieństwem, Seminarzystami i Osobami Konsekrowanymi Beninu, Ouidah*, 19.11.2011, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2011-11-19-ouidah-przemowienie-na-spotkaniu-z-duchowieństwem-seminarzystami-i-osobami-konsekrowanymi-w-seminarium-108583/>.

¹⁰ Por. Benedykt XVI, *Homilia podczas niesporów w Katedrze Notre-Dame z Kapłanami, Osobami Konsekrowanymi i Seminarzystami Francji*, Paryż, Katedra Notre-Dame, 12.09.2008, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2008-09-12-paryz-homilia-podczas-niesporow-w-katedrze-notre-dame-z-kaplanami-osobami-konsekrowanymi-i-seminarzystami-108328/>; Benedykt XVI, *Teologia monastyczna i teologia scholastyczna. Katecheza podczas audiencji generalnej*, Rzym, 28.10.2009, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2009-10-28-rzym-teologia-monastyczna-i-teologia-scholastyczna-19695/>; Benedykt XVI, *Przemówienie do osób konsekrowanych na zakończenie Mszy św. z okazji dnia życia konsekrowanego*, Rzym, Bazylika Św. Piotra, 2.02.2008, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2008-02-02-rzym-przemowienie-z-okazji-dnia-zycia-konsekrowanego-108324/>; Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt.

¹¹ Św. L. Orione, *Lettere di Don Orione*, Roma 1969, vol. II, 278, za: Benedykt XVI, *Przemówienie do osób konsekrowanych na zakończenie Mszy św. z okazji dnia życia*

Osoby konsekrowane, które nie podejmują studiów teologicznych potrzebują przynajmniej jakichś kursów teologii, aby uniknąć zeświecczenia stylu życia, i by jako pracownicy różnych zawodów, nawet, gdy wykonują najskromniejsze zawody, w swojej codziennej pracy odkrywali i ukazywali bliźnim życie wiary, i składali świadectwo o miłości Bożej (miłuję Ciebie, Panie, mocy moja), aby całe życie osoby konsekrowanej stawało się świadectwem autentycznej miłości do Boga i do bliźnich.¹² Ważne jest też, aby przełożeni uświadamiali sobie rolę, jaką w przyszłości mogą podjąć ich podopieczni. Osoby konsekrowane powinny pomagać Księżom, także broniąc ich przed fałszywymi oszczerczymi oskarżeniami. Dlatego byłoby bardzo wartościowe dla Kościoła, aby w zakonach kierowano niektórych (uwzględniając zdolności humanistyczne, i predyspozycje) przygotowujących się do ślubów wieczystych na studia prawnicze, nie tylko prawa kanonicznego, ale także prawa świeckiego. Siostry zakonne, i inne osoby konsekrowane, jako prawnicy byłiby doskonałymi obrońcami niewinnych oskarżanych Księży.¹³ Jak naucza Jezus: przełożony niech będzie jak sługa,¹⁴ i jak ojciec lub matka, który troszczy się o wychowanie swojego dziecka. I może zdarzyć się, nieco podobnie jak w przypadku św. Józefa, że „Józef wiedział, iż Jezus, który został mu poddany, był od niego większy, a zdając sobie sprawę z tej sytuacji, z trwogą i z umiarkowaniem sprawował swą władzę. Niechże więc każdy zważy, że często człowiek mniej doskonały jest przełożonym doskonalszych, a poddany bywa niekiedy doskonalszy od tego, kto uchodzi za jego przełożonego. Gdy człowiek sprawujący wyższą godność to zrozumie, nie będzie się pysznił, że jest większy, lecz będzie wiedział, iż ktoś doskonalszy został mu poddany, tak jak Jezus był poddany Józefowi”.¹⁵

---

konsekrowanego, dz.cyt.

¹² Por. Benedykt XVI, *Święci zwiastują Bożą Miłość. Homilia podczas kanonizacji Bł. Alojzego Guanelli, Bł. Gwidona Marii Confortiego, i Bł. Bonifacji Rodríguez De Castro*, Rzym, 23.10.2011, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2011-10-23-rzym-kanonizacja-sw-alojzego-guanelli-i-innych-swieci-zwiastuja-boza-milosc-19711/>.

¹³ Por. A.M. Noworol OV, *Św. Ks. Filip Neri: ten, w którym nie ma podstępny (J 1,47)*, „Oratoriana”, nr 96/2022, s.74-95.

¹⁴ Por. Łk 22,26.

¹⁵ Orygenes, *Homilie o Ewangelii św. Łukasza*, Warszawa 1986, xx, 5, za: Benedykt XVI, *Sługa musi być i wierny, i roztropny. Przemówienie podczas niesporów do Duchowieństwa i osób konsekrowanych Kamerunu*, Jaunde, bazylika Maryi Królowej Apostołów, 18.03.2009, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2009-03-18-jaunde-sluga-musi-byc-i-wierny-i-roztropny-przemowienie-podczas-niesporow-do-duchowieństwa-i-osob-konsekrowanych-108330/>.

Okazuje się bowiem, że „posłuszeństwo” etymologicznie oznacza słuchanie, a „być posłusznym” pochodzi od łacińskiego *obaudire*, oznaczającego „nadstawiać ucha” na coś lub kogoś. Zatem posłuszeństwo powinno być przede wszystkim skierowaniem duszy ku Bogu.¹⁶ Można stąd wyciągnąć wniosek, że skierowanie na studia kandydata i kandydatki do życia konsekrowanego, byłoby równie dobrym (a może nawet lepszym) „sprawdzeniem” powołania niż typowe dla zakonów prace w ogrodzie, kuchni, czy sprzątanie. Dla jednych będą to studia teologiczne, dla innych zawodowe, np. prawnicze, ale we współczesnym świecie osoba konsekrowana powinna łączyć naśladowanie Jezusa Chrystusa z sumienną pracą codzienną tak, by realizować swoje powołanie i apostołstwo. Nauka także wymaga wysiłku, trudu, i umiejętności połączenia jej z życiem modlitwy, aby całe życie stawało się świadectwem autentycznej miłości do Boga i do bliźniego, aby nauczyć się naśladowania Chrystusa przez swoją konsekrację, umiając o Nim świadczyć swoim przemienionym życiem.¹⁷ Z jednej strony pozostając wiernymi misji swoich założycieli i założycielek, z drugiej odpowiadając na znaki czasu, pojawia się wezwanie, aby pogłębiać swoje kwalifikacje, zgodnie z rozeznaniem Kościoła, gdyż gwarancją autentyczności wszelkiej odnowy, jest dążenie do coraz pełniejszego upodobnienia się do Chrystusa. W tym duchu każde zgromadzenie zakonne może przemyśleć na nowo swoje Reguły i Konstytucje,¹⁸ aby w czasie formacji przygotowującej do złożenia ślubów wieczystych znajdowało się obowiązkowe kształcenie teologiczne, w zależności od predyspozycji, uzdolnień, i dalszej pracy danej osoby konsekrowanej, od minimum kursu lub studium, przez studia licencjackie (licencjat niższy od magistra), do studiów magisterskich i wyższych (wobec przyszłych katechetów, wykładowców); wykształcenie teologiczne choćby przez kurs powinno towarzyszyć również podejmowaniu innych kierunków studiów, lub pracy. Sposób formacji i regułę życia powinno się tak dostosować, by osoba konsekrowana stawiając Mszę św. i modlitwę na pierwszym miejscu, stawała się też wykształconą, wnosząc w środowisko

¹⁶ Por. Benedykt XVI, *Homilia podczas niesporów w Katedrze Notre-Dame z Kapłanami, Osobami Konsekrowanymi i Seminarzystami Francji*, dz.cyt.

¹⁷ Por. Benedykt XVI, *Święci zwiastują Bożą Miłość. Homilia podczas kanonizacji Bł. Alojzego Guanelli, Bł. Gwidona Marii Confortiego, i Bł. Bonifacji Rodríguez De Castro*, dz.cyt.; Benedykt XVI, *Dziękujemy za dar powołania. Homilia podczas niesporów w święto Ofiarowania Pańskiego*, Rzym, 2.02.2012, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2012-02-02-rzym-dziekujemy-za-dar-powolania-homilia-podczas-niesporow-w-swieto-ofiarowania-panskiego-19714/>.

¹⁸ Por. Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt., nr37.

(także studenckie i zawodowe) prymat wartości katolickich.¹⁹ „Sposób życia, modlitwy i pracy powinien odpowiadać warunkom fizycznym i psychicznym dzisiejszych ludzi, a także – zgodnie z charakterem instytutu – potrzebom apostołskim, wymogom kultury oraz sytuacji społecznej i ekonomicznej, i to wszędzie, a zwłaszcza na terenach misyjnych”.²⁰ Nawet dla zakonów kontemplacyjnych byłoby wartościowe, gdyby (uwzględniając zasady klauzury) zorganizować jakiś rodzaj teologicznego dokształcenia, gdyż wiedza pomaga też pozostać wiernym powołaniu, i rozumieć sens czystości i modlitwy. Ponadto, ponieważ istnieje wiele osób konsekrowanych, które nie są przygotowane w taki sposób, na chwilę obecną potrzeba również dokształcić z teologii te osoby konsekrowane, które złożyły śluby wieczyste nawet wiele lat temu, a nie mają żadnego teologicznego wykształcenia. I wydaje się, że drogą odnowy życia konsekrowanego w Kościele, i wzrostu powołań, jest właśnie odpowiednie przygotowanie konsekrowanych do bycia kompetentnymi pomocnikami Księża, przez (wzorowane na przygotowaniu do Kapłaństwa, w którym zawsze łączy się naukę modlitwy i mądrości) połączenie wiary i rozumu, wykształcenia i ewangelizacji.²¹

2. W dobroci odnaleźć szacunek

„Jeśli kto chce pójść za Mną, niech się zaprze samego siebie, niech weźmie krzyż swój i niech Mnie naśladuje”.²² Świat bywa nieprzychylny dla osób Bogu poświęconych. Księża nieraz spotykają się z raniącym ich oszczerczym szykanowaniem od strony wielu świeckich (i potrzeba odpowiednio przygotowanych osób konsekrowanych, by mogły ich przed tymi oszczerstwami bronić).²³ Obok tego, niejedne niewiasty konsekrowane

---

¹⁹ Por. Benedykt XVI, *Spotkanie z Cystersami w Opactwie Heiligenkreuz. Niczego nad służbę Bożą nie przedkładać*, dz.cyt.; Benedykt XVI, *Przemówienie na spotkaniu z Duchowieństwem, Seminarzystami i Osobami Konsekrowanymi Beninu*, dz.cyt.; Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt.; A.M. Noworol OV, *Zatroszcz się o Pasterza, a pomnożę się owce*, Tyniec 2023.

²⁰ *Dekret o przystosowanej do współczesności odnowie życia zakonnego „Perfectae Caritatis”*, w: *Sobór Watykański II*, Poznań 1967, nr3.

²¹ Por. Benedykt XVI, *Spotkanie z Cystersami w Opactwie Heiligenkreuz. Niczego nad służbę Bożą nie przedkładać*, dz.cyt.; Benedykt XVI, *Przemówienie na spotkaniu z Duchowieństwem, Seminarzystami i Osobami Konsekrowanymi Beninu*, dz.cyt.; Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt.; A.M. Noworol OV, *Zatroszcz się o Pasterza, a pomnożę się owce*, Tyniec 2023; Mk 2,27.

²² Mt 16,24.

²³ Por. A.M. Noworol OV, *Św. Ks. Filip Neri: ten, w którym nie ma podstępów (J 1,47)*, dz.cyt., s.74-95.

doświadczają pogardy, deprecjonowania, zmarginalizowania, i poniżenia z racji swojej płci, znajdując się w bolesnym doświadczeniu szowinistycznego traktowania. Opuszczenia ze strony ludzi doświadczały nawet święte, np. św. s. Faustyna, św. s. Bonifacja Rodríguez de Castro. Tymczasem osoby konsekrowane są jakby zasobem niewykorzystanej siły roboczej Kościoła, a to im powinno się powierzać kościelne funkcje pomocnicze, z racji złożonego ślubu czystości, który to ślub jest tym, co na drugim miejscu (zaraz po święceniach Kapłańskich, które też są związane z celibatem) najwięcej upodabnia do Chrystusa, i czyni człowieka zaślubionym Bogu na zawsze, gdyż życie konsekrowane jest żywą pamiątką życia i działania Jezusa. Pierwszą sprawą, która za tym przemawia, by konsekrowani pomagali Księżom, jest szacunek dla Boga, gdyż funkcje pomocnicze nie spełniają swojej misji, gdy ich tworzeniu i wykonywaniu towarzyszy komuś chęć wywyższania się, próba otrzymania szacunku, pycha, czy próba zastąpienia Księży, choć niczym nie można zastąpić Kapłaństwa służebnego (a Kapłaństwo jest nierozzerwalnie związane z udzielaniem sakramentów).²⁴ Ponadto niezmienną prawdą jest stwierdzony już przez św. Pawła fakt, że osoba niezamężna i dziewica troszczy się o sprawy Pana, zaś ten, kto wstępuje w związek małżeński zabiega o sprawy świata.²⁵ Zaangażowane w sprawy Pana życie duchowe, jako życie w Chrystusie, jest drogą wiodącą do coraz większej wierności Bogu, drogą, po której Duch Święty prowadzi osobę konsekrowaną, upodabniając ją do Chrystusa, w komunii miłości i służby Kościołowi. Stąd wynika potrzeba by starannie formować konsekrowanych, dbając o ich wiedzę i cnoty, gdyż konfrontacja i dialog z różnymi środowiskami społecznymi i kulturalnymi, z różnymi mentalnościami współczesnego świata są trudne. Dbłość o wiedzę religijną, o solidność ludzką, duchową, i kulturalną musi cechować również działalność formacyjną i wychowawczą,

²⁴ Por. Benedykt XVI, *Święci zwiastują Bożą Miłość. Homilia podczas kanonizacji Bł. Alojzego Guanelli, Bł. Gwidona Marii Confortiego, i Bł. Bonifacji Rodríguez De Castro*, dz.cyt.; Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt.; Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Instrukcja Redemptionis Sacramentum (O tym, co należy zachowywać, a czego unikać w związku z Najświętszą Eucharystią)*, Rzym 25.03.2004; 335. *Zebranie Plenarne Konferencji Episkopatu Polski, Wskazania Konferencji Episkopatu Polski odnośnie do nadzwyczajnego szafarza Komunii świętej*, Warszawa, 9.03.2006; Benedykt XVI, *Zakon Jezuitów został założony, by bronić i szerzyć wiarę. Przemówienie do uczestników XXXV Kongregacji Generalnej Towarzystwa Jezusowego*, dz.cyt.

²⁵ Por. 1Kor 7,25-38.

by umożliwić Kościołowi korzystanie z pomocy osób konsekrowanych, zamiast marginalizowania ich wraz z tworzeniem, jakby „na siłę”, świeckich czasowych posług. Znaczy to, że choć bywają zasadne na terenach misyjnych funkcje pomocnicze, wszędzie gdzie byłyby one uzasadnione, zawsze powinno się stosować połączenie kwestii płci z kwestiami konsekracji. Powinno się przydzielać funkcje w formie rodzaju hierarchii: po pierwsze niczym nie można zastąpić funkcji Kapłańskich. Kapłaństwo i diakonat są zastrzeżone dla mężczyzn. A po drugie, oddanie życia Bogu w czystości powinno być pierwszym kryterium przydzielania funkcji nadzwyczajnych (wraz z uwzględnieniem potrzebnej wiedzy teologicznej), gdyż pryzmat powołania i ślubu czystości zachowuje szacunek dla Boga, którego osoba konsekrowana jest jakby szczególną własnością. Czyli najpoprawniejsze byłoby zachowanie kolejności, w której wyznacza się osoby do pomagania Kapłanom: diakon, konsekrowany mężczyzna (w tym kleryk), konsekrowana niewiasta, świecki mężczyzna, świecka kobieta.²⁶ I niejedne funkcje nadzwyczajne świeckich powinno się zastąpić braćmi i siostrami.²⁷ Poza tym, sam ślub czystości jest łatwo zachowywać, gdy kocha się Boga ponad wszystko, ale jest bardzo trudno udowodnić, że ma się powołanie²⁸ (wiele

²⁶ Por. Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt.; Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Instrukcja Redemptionis Sacramentum*, dz.cyt.; 335. Zebranie Plenarne Konferencji Episkopatu Polski, *Wskazania Konferencji Episkopatu Polski odnośnie do nadzwyczajnego szafarza Komunii świętej*, Warszawa, 9.03.2006; Benedykt XVI, *Zakon Jezuitów został założony, by bronić i szerzyć wiarę. Przemówienie do uczestników XXXV Kongregacji Generalnej Towarzystwa Jezusowego*, dz.cyt.

²⁷ Funkcje nadzwyczajne powinny zawsze być tworzone w sposób roztropny, i tam, gdzie rzeczywiście są potrzebne, czyli głównie na terenach misyjnych. M.in. w trosce o godne udzielanie Komunii Św. funkcję nadzwyczajnego szafarza powinno się ograniczyć do terenów misyjnych, i w razie potrzeby zanoszenia Komunii Św. chorym. Z zachowaniem całej nadzwyczajności wykonywanej funkcji, tj. ograniczeniem jej do pomocy chorym i do terenów misyjnych, dla zachowania godnego udzielania Najświętszego Sakramentu powinno się zastąpić osobami konsekrowanymi m.in. świeckich „nadzwyczajnych szafarzy” (gdyż powodują spadek powołań i mniejszy szacunek wobec Eucharystii). (por. Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Instrukcja Redemptionis Sacramentum*, dz.cyt.).

²⁸ Reguły zakonne należałoby dostosować do współczesnego świata, który kładzie duży nacisk na wykształcenie. Nie chodzi oto, by zakonnicy robili wielką karierę zawodową. Chodzi zaś oto, by byli kompetentni wyjaśniać ludziom prawdy katolickiej wiary. Ponadto np. jest niedopuszczalne, by zdarzały się sytuacje, gdy np. odmawia się przyjęcia do zakonu osobie z dyplomem z chemii, gdyż uznaje się jej zawód za przeszkodę do odbycia postulatów i nowicjatu (że np. nie wypada zmuszać doktora do prac w ogrodzie); tu pojawia się pytanie,

lat kandydatury kosztuje wiele trudu²⁹). Dla Księży i osób konsekrowanych są wzorem święci, którzy całkowicie oddawali swoje życie głoszeniu wielkości Bożej miłości. Oddanie życia Bogu oznacza zaś przeznaczenie siebie dla Jego spraw. Jest zatem sprawiedliwe, by pierwszeństwo w pomaganiu Księżom miały osoby konsekrowane.³⁰

Zaś tam gdzie pojawia się przyzmat płci nad konsekracją, to powoduje pychę świeckich, a także spadek powołań Kapłańskich, gdyż młodzi ludzie nie dostrzegają wartości, wyjątkowości, ani celu życia oddanego Bogu; pojawiają się też boleśnie odczuwalne sytuacje deprecjonowania konsekrowanych, w których np. świecki mężczyzna (i niewykształcony teologicznie) znajduje więcej szacunku i możliwych form działania (także pomocy w ko-

---

co jest ważniejsze? Sztywne reguły, czy człowiek? (por. Mt 12,9-14) Ważniejsza powinna być osoba, która może zostać pobożną siostrą zakonną, a formację jej można lekko przystosować do jej wieku i wykształcenia. Również jeśli np. jakaś osoba wstępuje do zakonu dlatego, że marzy o misjach w Chinach, jest nierozsądne zmuszać ją do nauki pielęgniarstwa, zamiast nauki chińskiego i teologii. Młodzi ludzie często nie dają rady udowodnić, że mają powołanie, gdy takich dowodów żąda się od nich w sposób nieracjonalny. Mianowicie można wymagać, by np. postulanka sprzątała, gotowała, prała; ale nie jest „sprawdzianem pokory” ani „testem powołania” wymuszać by jeść zniechęcającą potrawę, zaniechać odmówienia jakiejś modlitwy, ręcznie odśnieżać chodnik ponad siły fizyczne, itp., gdyż tym podobne irracjonalne „testy” jedynie powodują bezsensowne cierpienie, i często odejście osób o delikatniejszym charakterze. Zaś wymaganie, by osoba przygotowująca się do życia konsekrowanego podjęła naukę, i nauczyła się łączyć naukę i modlitwę, nigdy nie opuszczając Mszy św., będzie prawdziwą szkołą życia, sprawdzianem powołania, i rodzajem sprawdzianu dojrzałości i wytrwałości, który to „test” nie będzie irracjonalnym poniżeniem w odczuciu tej osoby, lecz będzie postrzegany jak kontynuowanie szkoły, przygotowywanie się do pracy, wejście w dorosłe życie na tych samych zasadach na jakich wymaga tego współczesny świat; choć będzie to na duchowo wyższym poziomie, gdyż nadrzędną motywacją będzie oddanie życia Bogu we wszystkich aspektach własnego życia, w wybranej formie życia konsekrowanego.

²⁹ W regułach zakonnych powinna się pojawić także możliwość (ze względu na bardzo długi czas kandydatury i ślubów czasowych), by osobom, które chcą prowadzić życie konsekrowane, ale ich przełożeni nie dostrzegają możliwości ich pozostania w danym zgromadzeniu, z różnych powodów, aby tym osobom umożliwić przejście do innego zgromadzenia, by tam kontynuować formację przygotowującą do ślubów wieczystych. Warto też rozważyć możliwość wyjątkowego przyjmowania osób, które mają ponad 30 lat.

³⁰ Por. 1Kor 7,25-38; Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt.; Benedykt XVI, *Niech nowi święci będą dla was wzorem. Rozważanie przed modlitwą „Anioł Pański” po Mszy św. kanonizacyjnej*, Rzym, 17.10.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-10-17-rzym-benedykt-xvi-niech-nowi-swieci-beda-dla-was-wzorem-rozważanie-przed-modlitwa-aniol-panski-po-mszy-sw-kanonizacyjnej-142378/>.

ściele) niż niewiasta konsekrowana.³¹ Jest to sytuacja niesprawiedliwa, która popycha pewne kobiety do feministycznego i zarazem bezbożnego poszukiwania szacunku przez próbę otrzymania funkcji diakońskich. Nie jest to jednak rozwiązanie, ani dla szacunku wobec niewiasty, ani dla Kościoła, któremu tylko wyrządziłoby szkodę. „W Tradycji nie ma niczego, co uzasadniałoby dzisiaj propozycję wyświęcania «diakonis» (...). Czyżby kobiety miały zasługiwać na szacunek tylko wtedy, gdy będą duchownymi? (...) Czy nie ufamy łasce bierzmowania, która czyni z nas świadków Chrystusa? Czyżby należało zastrzec głoszenie Jezusa i dawanie świadectwa o Nim wyłącznie dla duchownych?»³² Żadna kobieta nie zastąpi Księdza, nie zastąpi go ktoś konsekrowany, nie zastąpi go świecki, ani nawet diakon.³³ Ksiądz

³¹ „Kościół objawia w pełni swoje wielorakie bogactwo duchowe, kiedy odrzucając wszelką dyskryminację, przyjmuje jako prawdziwe błogosławieństwo dary Boże udzielone zarówno mężczyznom jak i kobietom, i właściwie ceni równą godność wszystkich. Kobiety konsekrowane są w bardzo szczególnie sposób powołane, aby przez swoje poświęcenie, przeżywane w pełni i z radością, być znakiem czulej dobroci Boga dla ludzkości oraz szczególnie świadectwem tajemnicy Kościoła, który jest dziewicą, oblubienicą i matką (...). Kościół, który otrzymał od Chrystusa orędzie wyzwolenia ma prorocką misję głoszenia go poprzez kształtowanie mentalności i stylu postępowania zgodnego z zamysłem Pana. W tym kontekście kobieta konsekrowana, przyjmując za punkt wyjścia swoje doświadczenie Kościoła i bycia kobietą w Kościele, może przyczynić się do odrzucenia pewnych jednostronnych wizji, które nie wyrażają pełnego uznania jej godności ani jej specyficznego wkładu w życie oraz w działalność duszpasterską i misyjną Kościoła. Jest zatem słuszne, że kobiety konsekrowane oczekują bardziej zdecydowanego uznania swojej tożsamości, swoich zdolności, swojej misji i odpowiedzialności zarówno w świadomości Kościoła, jak i w życiu codziennym (...). Należy zatem pilnie podjąć pewne konkretne kroki, poczynając od otwarcia kobietom możliwości uczestnictwa w różnych formach działalności i (...) w podejmowaniu decyzji, zwłaszcza w sprawach, które ich dotyczą. Jest także konieczne, aby formacja kobiet konsekrowanych, w takim samym stopniu jak mężczyzn, była dostosowana do nowych potrzeb, przewidywała realne, instytucjonalne możliwości systematycznego kształcenia i przeznaczała na nie odpowiednio wiele czasu, tak by obejmowało ono wszystkie dziedziny — od teologiczno-duszpasterskiej po zawodową. Formacja pastoralna i katechetyczna, zawsze istotna, nabiera szczególnego znaczenia w perspektywie nowej ewangelizacji, która wymaga nowych form uczestnictwa także od kobiet”. (Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt., nr 57-58).

³² R. Sarah, w: Benedykt XVI, R. Sarah, *Z głębi naszych serc*, Warszawa 2020, s.92-94.

³³ Za tym, że diakonat przynależy mężczyznom, podobnie jak Kapłaństwo, przemawia też fakt, że zwyczajnymi szafarzami Komunii Św. są Biskup, Ksiądz, diakon (to zaś szczególnie świadczy o tym, że diakon należy już do stanu Duchownego, choć w rodzaju święceń niższych). Diakon jako ten, kto może udzielać Komunii Św., chrzcić, i udzielać ślubu, włącza się w stan Duchowny. Zatem nie można diakonatu udzielić kobiecie. Nadzwyczajny szafarz-akolita, jako kleryk jest mężczyzną, który przygotowuje się do przyjęcia święceń; i z jednej strony funkcje przygotowujące do Kapłaństwa od ministranta, przez akolitę, do diakona odpowiadają mężczyznom, co krystalizuje w społeczeństwie obraz Kapłaństwa

celibateriusz jest obrazem Chrystusa, którego rozdaje w Najświętszych Hostiach. I tego nie zastąpi nikt.³⁴ Zaś do diakonów zwrócił się Benedykt XVI: „wy, drodzy diakoni, którzy skutecznie współpracujecie z Biskupami i Kapłanami, miłujcie zawsze Słowo Boże. Głosicie Ewangelię w czasie Mszy św., komentujecie ją podczas katechez dla waszych braci i sióstr. Niech ona będzie na centralnym miejscu w waszym życiu, w waszej służbie bliźniemu, w całej waszej posłudze. Nie dążąc do zastąpienia Kapłanów, pomagajcie im po przyjacielsku i skutecznie”.³⁵ Diakonat zastrzeżony dla mężczyzn, idzie w ślad za tym, że „Kapłaństwo zarezerwowane dla mężczyzn, jako znak Chrystusa Oblubieńca powierzającego się w Eucharystii, jest kwestią nie podlegającą dyskusji”.³⁶ Kapłaństwo jest powołaniem, nie zawodem. I diakonat też nie przysługuje kobiecie. Jednakże czasem byłoby dobrze spojrzeć na diakonat jak na zawód w tym sensie, że każdy zawód ma swoje wymagania; np. pilot samolotu musi mieć bardzo dobry wzrok, i to wymaganie nie jest deprecjonowaniem nas noszących okulary, lecz rodzajem troski o bezpieczeństwo podróżnych. I gdyby Bóg przeznaczył komuś „powołanie” do bycia pilotem, uczyniłby mu ciało kompetentne do wymagań zawodu, jak mocny wzrok. Tak jest z Kapłaństwem, a nawet diakonatem, gdyby Bóg chciał by dana dusza otrzymała święcenia Kapłańskie, to stworzyłby tę osobę mężczyzną. Trzeba pamiętać, że Bóg stwarza materię i ducha,³⁷ Bóg stwarza mężczyznę lub kobietę,³⁸ i katolik musi tę prawdę przyjąć i zaakceptować (wraz z faktem, że Kapłaństwo przeznaczone jest dla mężczyzn, przysługując jako powołanie; Kapłaństwo jest też związane

---

przeznaczonego dla mężczyzn. Z drugiej strony (pozostawiając diakonat mężczyznom, diakonat jako powołanie), nadzwyczajne funkcje nie są to powołania, lecz funkcje stworzone jako pomocnicze, w których płeć ma drugorzędne znaczenie wobec celibatu, tj. pierwszorzędne znaczenie ma ofiarowanie życia Bogu w ślubowanej Mu czystości.

³⁴ Por. Benedykt XVI, R. Sarah, *Z głębi naszych serc*, dz.cyt.; A.M. Noworol OV, *Celibat: najpiękniejszy skarb Kościoła*, Niepokalanów 2020. Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Instrukcja Redemptionis Sacramentum*, dz.cyt.; Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt., nr22.

³⁵ Benedykt XVI, *Homilia podczas niesporów w Katedrze Notre-Dame z Kapłanami, Osobami Konsekrwanymi i Seminarzystami Francji*, dz.cyt.

³⁶ Papież Franciszek, *Evangelii Gaudium*, Rzym 2013, nr 104.

³⁷ Por. Benedykt XVI, *Homilia podczas niesporów w Katedrze Notre-Dame z Kapłanami, Osobami Konsekrwanymi i Seminarzystami Francji*, dz.cyt.; A.M. Noworol OV, *Zatroszcz się o Pasterza, a pomnożą się owoce*, dz.cyt.

³⁸ Por. Rdz 1,27.

z celibatem);³⁹ powołanie jest darem Bożym: „Ja was wybrałem”.⁴⁰ Zaś każdy kto odrzucałby te fakty, po prostu nie może być katolikiem, choć sam decyduje w co i jak wierzy, jeśli odrzuca te prawdy, to odrzuca katolicyzm. W świecie walki między dobrem i złem, działają potężne siły negatywne, które powodują takie dramatyczne błędy, powodują subiektywizm, relatywizm, hedonizm, materializm praktyczny. Dlatego osoby konsekrowane potrzebują (obok Księży) wiedzy teologicznej, by mogły być zaangażowane w szerzenie i obronę doktryny katolickiej, w szczególności, gdy jest ona krytykowana przez kulturę laicką. Zagadnienia nad którymi się dyskutuje, i które się kwestionuje, dotyczą zbawienia wszystkich ludzi, trzeba więc je zgłębiać i wyjaśniać tak, aby nie dopuszczać do zamętu. W końcu osoby konsekrowane w świetle Chrystusa, z wieloma charyzmatami życia kontemplacyjnego i apostołskiego, współpracują w życiu i misji Kościoła w świecie. Wiara oświeca nasze powołanie, w codziennych wyborach, modlitwie, czystej miłości. I potrzeba odnaleźć wiarę, która umie rozpoznać mądrość nawet w słabości. W radościach i smutkach, gdy odczuwa się ciężar krzyża, w ograniczeniach i w ludzkiej słabości, jesteśmy powołani do życia na wzór Chrystusa; w społeczeństwach skuteczności i sukcesu, nasze życie naznaczone małością i słabością, łączy nas ściślej z chorymi, i biednymi. Życie konsekrowane jest pielgrzymką ducha, ukierunkowaną na Boga w małych codziennych krokach i najważniejszych decyzjach. Z jednej strony odczuwana radość życia konsekrowanego, z drugiej łączy się z udziałem w krzyżu Chrystusa. Skoro tak było w przypadku Najświętszej Maryi Dziewicy, to za Jej przykładem niewiastom nie przysługuje prestiż święceń; ale jak Jej cierpienie było cierpieniem serca, stanowiącego jedno z Sercem Syna Bożego, przebitego z miłości, tak i my, możemy być rodziną z wybranymi do Kapłaństwa Sługami Boga. Z Chrystusowej rany wypłynęło miłosierne światło Boże. Także z cierpienia, ofiary, daru z samego siebie, którym osoby konsekrowane żyją ze względu na umiłowanie Boga i bliźnich, może promieniować to samo światło, które nawraca ludzi.⁴¹

---

³⁹ Por. Jan Paweł II, *List Apostolski „Ordinatio Sacerdotalis” Papieża Jana Pawła II o udzielaniu Święceń Kapłańskich wyłącznie mężczyznom*, Watykan 22.05.1994; A.M. Noworol OV, *Celibat: najpiękniejszy skarb Kościoła*, dz.cyt.

⁴⁰ J 15,16.

⁴¹ Por. Benedykt XVI, *Nieoceniony Dar Życia Konsekrowanego. Homilia podczas Mszy Świętej w Bazylice Św. Piotra z okazji XVII Dnia Życia Konsekrowanego*, Watykan, 2.02.2013, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2013-02-02-watykan-homilia-podczas-mszy-swietej-w-bazylice-sw-piotra-z-okazji-xvii-dnia-zycia-konsekrowanego-26510/>; Benedykt XVI, *Zakon Jezuitów został*

Wydaje się, że w różnorodnych prześladowaniach, złośliwości, oszczerstwach, niewdzięczności, itp., jakich doświadczają Księża i osoby konsekrowane, powielamy w swoim życiu ten aspekt powołania Maryi, który Symeon nazwał w prorocत्वie: „a Twoją duszę miecz przeniknie”.⁴² Bywa też „miecz” jakim przeniknięta jest nasza dusza, gdy doświadczamy traktowania nas jako kogoś gorszego z samego założenia: „staliśmy się jakby śmieciem tego świata”.⁴³ W pewnych środowiskach niewiasta konsekrowana, nawet wysoko wykształcona dla niektórych zawsze za mało wykształcona, nawet świętobliwa przez złośliwych uznawana za mało rozmodloną, wrażliwsza za nienormalną, miłosierna za mało dobrą, itd., ze względu na płeć we wszystkim „za mało”. Ludzie, szczególnie ci, którzy są wrogami Kościoła, bardzo „dbają” o to, aby np. możliwość otrzymania doskonalszej formacji duchowej nie wzbudzała w osobach konsekrowanych poczucia wyższości, gdyż pomimo wielkich starań zawsze „jest za mało”. Jednakże są też niestety pewne kobiety, wykształcone i konsekrowane, które ze względu na osłabienie wiary, małą ilość modlitwy, i nadmierne przekonanie o wartości osobistej, popadają w pychę i różnorodne błędy, przez co powierzenie im jakichś funkcji w Kościele stanowi większe zagrożenie niż nieroztropne powierzenie ich świeckim. Dlatego z jednej strony trzeba dbać, by osoba konsekrowana była wykształcona, pobożna, rozmodlona, dobra, miłosierna, by odzwierciedlała w swoim życiu wartości wieczne, wzorując się na Chrystusie i Maryi.⁴⁴ I „nigdy nie przestawajmy podziwiać niezwykłej łaski, która została nam dana, nigdy nie przestawajmy uznawać naszej niegodności, ale równocześnie zawsze starajmy się być mniej niegodnymi naszego szlachetnego powołania, aby nasze grzechy i nasze upadki nie osłabiły wiarygodności naszego świadectwa”.⁴⁵ Z drugiej strony warto zauważyć, że Kościół nieustannie tłumaczy ludziom, że cierpienie ma wartość. Jeśli cier-

---

założony, by bronić i szerzyć wiarę. Przemówienie do uczestników XXXV Kongregacji Generalnej Towarzystwa Jezusowego, dz.cyt.

⁴² Łk 2,35.

⁴³ 1Kor 4,13.

⁴⁴ Por. Benedykt XVI, *Życie konsekrowane szkołą miłosierdzia i bezinteresowności. Homilia podczas nieszpórów w święto Ofiarowania Pańskiego*, dz.cyt.; Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt.

⁴⁵ Benedykt XVI, *Krzyż naszą nadzieją i radością. Homilia do Duchowieństwa i osób konsekrowanych*, Nikozja, Kościół Świętego Krzyża, 5.06.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-06-05-nikozja-krzyz-nasza-nadzieja-i-radoscia-homilia-do-duchowieństwa-i-osob-konsekrowanych-108561/>.

pienie ma wartość, to warto uznać w pokorze bycie niewiastą za osobisty krzyż, którego nie da się porzucić: „Kto nie bierze swego krzyża, a idzie za Mną, nie jest Mnie godzien”.⁴⁶ To zaś m.in. znaczy, żeby żadna kobieta na świecie nigdy nie próbowała uzurpować sobie praw (których nie ma) do święceń Kapłańskich ani diakońskich. Odnaleźć szacunek można jedynie przez bycie prawdziwie dobrym (gdyż dobrym może być każdy: mężczyzna i niewiasta, Ksiądz, osoba konsekrowana, człowiek świecki), i przyjęcie tego, bez prób pomieszania powołań. Trzeba dokonać wyboru stanu życia; i przyjęć to, jak Bóg nas stworzył, choćby jako rodzaj krzyża: „pierwszym zadaniem życia konsekrowanego jest ukazywanie wielkich dzieł, jakich Bóg dokonuje w ułomnej ludzkiej naturze osób powołanych”.⁴⁷ Płeć nie decyduje o tym, czy człowiek jest dobry, mądry, pobożny, święty, itp., wystarczy spojrzeć na przykład mężczyzny - Hitlera, i niewiasty - Najświętszej Dziewicy Maryi, i od razu widać, że choćby ktoś zakładał, że przeciętny mężczyzna jest lepszy od przeciętnej kobiety, to jednak nigdy nie jest to pewne, bo może być święta niewiasta i potępiony mężczyzna (a na innym przykładzie może być potępiona niewiasta i święty mężczyzna). Niewiasta konsekrowana musi odnaleźć szacunek dzięki dobroci duszy, nie przez funkcje, które przysługują Kapłanom. Dobroć duszy jest jak „Światło na oświecenie pogan i na chwałę Boga”.⁴⁸ Jak zapalona świeca, ten znak „ukazuje piękno i wartość życia konsekrowanego jako odbicia światła Chrystusa; znak, który przypomina wejście Maryi do świątyni: Dziewica Maryja, konsekrowana par excellence, niosła w ramionach samo Światło, Słowo Wcielone, które przyszło, aby rozproszyć ciemności świata miłością Boga”.⁴⁹

Osoby konsekrowane zostały powołane do tego, aby ukazywały w Kościele i w świecie, przez praktykowanie rad ewangelicznych, charakterystyczne cechy Jezusa w konsekracji, i pójściu za Jezusem z miłości do Królestwa Bożego, aby były świadkami wiary i łaski, wiarygodnymi świadkami dla Kościoła i dla dzisiejszego świata, aby umiały wychodzić naprzeciw ludziom w potrzebie i nieść im pomoc, a nade wszystko nieść im Jezusa.⁵⁰ Niestety osoby konsekrowane w praktyce życia bywają zmarginalizowane

---

⁴⁶ Mt 10,38.

⁴⁷ Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt., nr20.

⁴⁸ Por. Łk 2,32.

⁴⁹ Por. Benedykt XVI, *Nieoceniony Dar Życia Konsekrowanego. Homilia podczas Mszy Świętej w Bazylice Św. Piotra z okazji XVII Dnia Życia Konsekrowanego*, dz.cyt.

⁵⁰ Por. Benedykt XVI, *Dziękujemy za dar powołania. Homilia podczas nieszpórów w święto Ofiarowania Pańskiego*, dz.cyt.; Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt.

do tego stopnia, że uważa się za konieczne stwarzanie zastępczych posług świeckich, jakby nie było osób konsekrowanych.⁵¹ Tymczasem świeccy mają swoje miejsce w Kościele, ale nie można dopuścić do sytuacji, w których dąży się do zdegradowania lub zastąpienia stanu Duchownego. Poza tym, Kościołowi bardzo szkodzi zgorzenie powodowane przez ludzi, którzy nie dla Boga, lecz z chęci wywyższenia się starają się o pewne funkcje w Kościele. Zaś osoba konsekrowana, która oddała życie Bogu, ma w swojej motywacji pragnienie dobra, i istnieje o wiele mniejsze ryzyko jej odejścia, lub spowodowania zgorzenia, niż wobec świeckich. Również jak chodzi o podejmowanie decyzji w Kościele, to konieczne jest wykształcenie teologiczne, którego większość świeckich nie posiada; decydować musi osoba przygotowana merytorycznie, kompetentna, gdyż Kościół można metaforycznie porównać do mostu: tak jak nikt nie powierzy planów konstrukcji lub naprawy mostu osobie bez specjalistycznego wykształcenia (uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej mostowej) choćby przechodziła tym mostem codziennie, tak i nie można powierzać „konstruowania” Kościoła osobie bez specjalistycznego teologicznego wykształcenia (dlatego to Papież, Biskupi, Księża, teolodzy są przygotowani do podejmowania kompetentnych decyzji w Kościele). Pojawia się też często problem, gdy świeccy próbują pełnić funkcje w Kościele na tych samych podstawach co fałszywi charyzmatycy, czyli dla realizacji swojej pychy, małostkowości, chęci wywyższenia się ponad innych, albo jakiejś „rekompensaty sumienia” wobec niezrealizowanego powołania; i powodują zamęt w Kościele, tym gorszy, gdy bez kompetencji próbują o Kościele decydować, lub dążą do pomieszania powołań. Pomieszanie powołań jest tworem feminizmu, antykle rykalizmu, i liberalizmu, które pociągając Kościół w kierunku synkretyzmu prowadzą do odejścia ludzi od wiary, i spadku powołań Kapłańskich

⁵¹ Różnym dziełom mogą oddawać się świeccy, np. w katolickim wychowaniu dzieci, jako lektorzy, w pracy Caritas, opiece nad chorymi, starszymi, w pielęgniarstwie, itd., jest wiele takich dzieł, które potrzebują świeckich. Człowiek świecki ma swoje miejsce w Kościele, warto jednak, aby pamiętał, że sam wybrał sobie życie w stanie świeckim, i wszelką współpracę z osobami poświęconymi Bogu traktował jako działanie dla Boga i bliźnich, bez prób dążenia do pomieszania powołań, gdyż trzy stany życia w Kościele są jak trzy drogi do zbawienia, w których dochodzi się do nieba na swój sposób, według swojego stanu życia, który się wybrało. „Wszyscy są powołani do świętości; wszyscy współdziałają w budowaniu jedynego Ciała Chrystusa, każdy zgodnie z własnym powołaniem i darem otrzymanym od Ducha Świętego (...) godność wszystkich członków Kościoła jest dziełem Ducha (...). Jednakże dziełem Ducha jest także wielość form. To On buduje Kościół jako organiczną komunie, obejmującą wielorakie powołania, charyzmaty i posługi” (Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt., nr 31).

i zakonnych.⁵² „Stwarzanie świeckich «posług» należy zatem podejmować z wielką ostrożnością. Winniśmy obawiać się, by nie zająć miejsca Boga i nie organizować Kościoła w sposób wyłącznie ludzki».⁵³ Trzeba dokształcić z teologii (co najmniej przez kursy) te osoby konsekrowane (i kandydatów), które nie mają żadnego ponadmaturalnego wykształcenia teologicznego, i odnaleźć rolę osób konsekrowanych, jakby pomiędzy Księżmi i świeckimi, a wtedy można liczyć na ponowny wzrost liczby powołań, dzięki okazaniu szacunku ludziom, którzy poświęcają swoje życie Bogu. Odpowiednio wykształcone niewiasty konsekrowane mogą służyć sprawie Królestwa Bożego (i tak pomagać Kapłanom) w różnorodnych dziełach, jak ewangelizacja, katecheza, działalność misyjna, praca wychowawcza, udział w formacji przyszłych Kapłanów i osób konsekrowanych, praca w wydawnictwach katolickich, animacja wspólnot i opieka nad grupami parafialnymi, opieka nad grupami AA, kierownictwo duchowe, praca w mediach katolickich, obrona fundamentalnych dóbr i wartości, m.in. pokoju.⁵⁴

3. Modlitwa i czysta Miłość: jako podstawa życia ofiarowanego Bogu

Modlitwa i czysta Miłość powinny być istotą życia poświęconego Bogu.⁵⁵ „Najważniejszym przejawem misji nie są bowiem zewnętrzne dzie-

⁵² Por. Benedykt XVI, *Przemówienie podczas niesporów do Kapłanów, Seminarzystów, i osób konsekrowanych przy relikwiach Błogosławionego Alojzego Stepinaca*, Zagrzeb, Katedra Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i św. Szczepana, 5.06.2011, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2011-06-05-zagrzeb-przemowienie-podczas-niesporow-do-kaplanow-seminarzystow-i-osob-konsekrowanych-przy-relikwiach-blogoslawionego-alojzego-stepinaca-108575/>; G. Strzelczyk, *Kościół a charyzmaty. Teoria, praktyka, kontrowersje*, Katowice 2013; *Dekret o posłudze i życiu Kapłanów „Presbyterorum Ordinis”*, w: *Sobór Watykański II*, Poznań 1967; *Dekret o przystosowanej do współczesności odnowie życia zakonnego „Perfectae Caritatis”*, dz.cyt.

⁵³ R. Sarah, w: Benedykt XVI, R. Sarah, *Z głębi naszych serc*, s.105.

⁵⁴ Por. Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt., nr58.

⁵⁵ Por. Benedykt XVI, *Bóg kocha ubogich i chce, byśmy służyli potrzebującym. Rozważanie Przed Modlitwą „Anioł Pański”*, Rzym, 26.09.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-09-26-rzym-benedykt-xvi-bog-kocha-ubogich-i-chce-bysmy-sluzyli-potrzebujacym-rozważanie-przed-modlitwa-aniol-panski-142376/>; Benedykt XVI, *Męczennik odpowiada heroiczną miłością na ogromną Miłość Boga, Audiencja generalna*, dz.cyt.; Benedykt XVI, *Znaczenie zakonów kontemplacyjnych. Rozważanie przed modlitwą „Anioł Pański”*, 19.11.2006, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i->

ła, ale przede wszystkim uobecnianie w świecie samego Chrystusa przez osobiste świadectwo. Oto jest wyzwanie i pierwszoplanowe zadanie życia konsekrowanego. Im bardziej upodobniamy się do Chrystusa, tym bardziej czynimy Go obecnym i działającym w świecie dla zbawienia ludzi.⁵⁶ Modląc się, uprasza się łaski, miłosierdzie, i skuteczność apostołstwa. Osoba konsekrowana musi kochać Boga w Najświętszym Sakramencie, i modlić się, gdyż tajemnica skuteczności apostołskiej, aktywnego i pracowitego życia, tkwi w godzinach spędzanych na modlitwie i Eucharystii.⁵⁷

Nie wielkie odległości są dziś przeszkodami, które muszą pokonywać głosiciele Ewangelii, lecz granice, które na skutek błędnej bądź powierzchownej koncepcji Boga i człowieka powstają między wiarą i wiedzą, wiarą i nowoczesną nauką. Dlatego Kościół pilnie potrzebuje osób o silnej i głębokiej wierze, o solidnej wiedzy, kulturze, i wrażliwości; zakonników i Kapłanów pomagających zrozumieć, że istnieje głęboka harmonia między wiarą i rozumem, między duchem ewangelicznym, pragnieniem sprawiedliwości, i działaniem na rzecz pokoju. W ten sposób będzie można ukazać prawdziwe oblicze Boga ludziom.⁵⁸ Na wzór św. Benedykta osoby konsekrowane powinny mieć wpływ na rozpowszechnienie się na świecie i utrzymanie katolicyzmu, przypominając o niezbywalnych chrześcijańskich korzeniach kultury i cywilizacji europejskiej. Troszcząc się o wiarę, potrzeba troski także o pokój, gdyż to dzięki łasce Chrystusa można nauczyć siebie i innych zwalczać i zwyciężać zło, w sobie i w relacjach z innymi, stając się autentycznymi budowniczymi pokoju i obywatelskiego postępu. Dobro pokoju jest przede wszystkim darem Bożym, o który należy prosić, którego trzeba strzec, i który musi być budowany dzień za dniem z udziałem wszystkich ludzi.⁵⁹

---

homilie/2006-11-19-rzym-znaczenie-zakonow-kontemplacyjnych-19650/.

⁵⁶ Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt., nr72.

⁵⁷ Por. Benedykt XVI, *Wiarygodni Głosiciele Ewangelii. Homilia na kanonizację Jakuba Berthieu, Piotra Calungsod, Jana Chrzciciela Piamarta, Marii Z Góry Karmel Sallés y Barangueras, Marianny Cope, Katarzyny Tekakwitha, i Anny Schäffer*, dz.cyt.

⁵⁸ Por. Benedykt XVI, *Zakon Jezuitów został założony, by bronić i szerzyć wiarę. Przemówienie do uczestników XXXV Kongregacji Generalnej Towarzystwa Jezusowego*, dz.cyt.

⁵⁹ Por. Benedykt XVI, *Imię nowego Papieża. Audiencja Generalna*, dz.cyt.; Benedykt XVI, *Pielegnowanie autentycznego życia modlitwy podstawą rozwoju społecznego w pokoju. Rozważanie przed modlitwą «Regina Caeli»*, Monte Cassino, 24.05.2009r., <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2009-05-24-monte-cassino-benedykt-xvi-pielegnowanie-autentycznego-zycia-modlitwy-podstawa-rozwoju-spolecznego-w-pokoju-rozważanie-przed-modlitwa-regina-caeli-142368/>.

Osoby konsekrowane podejmują się dzieł apostołstwa, nauczania, i miłosierdzia. W opiece nad starszymi i śmiertelnie chorymi potrzeba umieć przygotować ich na spotkanie z Panem. Chorym i cierpiącym trzeba pomagać tak, by wierzyli, że Bóg nigdy nie czyni zła. W wychowaniu młodych potrzeba uczyć ich zasad wiary i moralności. Kształcenie młodych pokoleń jest ważne pod względem intelektualnym, moralnym, i duchowym, by kształtować w nich szacunek dla wartości moralnych i duchowych, by uczyli się żyć nimi wytrwale i wiernie, a w ten sposób kształtowali swoją osobowość. Osoby konsekrowane powinny umieć dostrzegać potrzebę obecności kulturowej i społecznej katolicyzmu w świecie współczesnym, wraz z intelektualnie podbudowanym przesłaniem nauczania moralnego, szczególnie, gdy jako katecheci lub misjonarze poświęcają się katolickiemu, moralnemu, i zawodowemu wychowaniu nowych pokoleń. Pamiętając, że miłość do Boga i bliźnich sprzyja właściwej integracji prawdziwych wartości kultur w wierze katolickiej, uwalnia od okultyzmu i innych zagrożeń duchowych, i zwycięża złe duchy, pobudza ją bowiem moc Trójcy Świętej, osoby konsekrowane, odpowiednio wykształcone, mogą pomagać Księżom w misjach, ewangelizacji, i wyzwalaniu ludzi z uwikłań w zagrożenia duchowe, ukazując im, jak wybierać dobro, i unikać rozwiązań złudnych i często negujących wiarę, jak np. te, które proponują im sekty.⁶⁰

Osoba konsekrowana, która słuca Pana, i żyje zgodnie z Jego wolą, podobnie jak Książdz, może wzywać do nawrócenia: nasze wieczne przeznaczenie zależy od naszego postępowania; po śmierci będzie za późno na poprawę. Aby osiągnąć życie wieczne, musimy iść drogą wskazaną nam przez Boga, którą jest miłość, nie tylko jako uczucie, lecz także jako służba bliźnim. Jako pierwszy i podstawowy obowiązek osoby konsekrowanej powin-

---

⁶⁰ Por. Benedykt XVI, *Wiarygodni Głosiciele Ewangelii. Homilia na kanonizację Jakuba Berthieu, Piotra Calungsod, Jana Chrzcziciela Piamarta, Marii Z Góry Karmel Sallés y Barangueras, Marianny Cope, Katarzyny Tekakwitha, i Anny Schäffer*, dz.cyt.; Benedykt XVI, *Przemówienie na spotkaniu z Duchowieństwem, Seminarzystami i Osobami Konsekrowanymi Beninu*, dz.cyt.; A.M. Noworol OV, *Jak rozpoznać złego ducha, i jak pomagać zniewolonym przez demony?* Kraków 2018; Jan Paweł II, *Vita Consecrata*, dz.cyt., nr103; Benedykt XVI, *Święci to arcydzieło Bożej Mądrości. Kanonizacja O. Szymona z Lipnicy Ofm*, Ks. Jerzego Preca, Ks. Karola od św. Andrzeja Houben, i s. Marii Eugonii od Jezusa Milleret, Rzym, 3.06.2007, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2007-06-03-rzym-kanonizacja-bl-szymona-z-lipnicy-swiecie-to-arcydzieło-bozej-madrosi-19659/>.

no przyjmować się staranie się o to, aby pogłębiać i rozwijać miłość do Boga i do bliźnich, ukazywać wartość przebaczenia między ludźmi i miłosierdzia Bożego; abyśmy potrafili kochać, aby miłosierdziem przemienić nasze życie, a tym samym przemienić także ten świat, aby być współpracownikami Boga w pomnażaniu miłości na ziemi. Tak naprawdę, tylko Miłość pisana dużą literą daje prawdziwe szczęście.⁶¹ „Nie ma owoców odkupienia bez miłości Boga i bliźniego, w myśl dwóch przykazań, które streszczają całe Pismo Święte”.⁶² Miłość jest dawaną każdemu odpowiedzią na pytanie: „co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne?”⁶³ „Miłość jest najprostszą drogą do doskonałości”.⁶⁴ Osoby poświęcone Bogu, powinny odnajdywać w swoim całkowitym wyborze Chrystusa także drogę do miłości bliźniego; posłuszni Bogu-Miłości, która prowadzi do szerzenia jej wszędzie. Wierne życie według rad ewangelicznych przemienia w powszechnych braci lub siostry, dłużnych wzajemnej miłości. Wiara i miłość są niezachwianym fundamentem świętego życia.⁶⁵ To miłość Chrystusa oświeca życie, ukazując, że gdy czyni się z siebie dar dla Boga i dla bliźniego, nie traci się niczego, ale w pełni realizuje nasze prawdziwe szczęście.⁶⁶ Przeżywana głęboko miłość uświadamia także, że bez modlitwy nie ma misji, że trzeba odnajdywać podporę dla aktywnego i pracowitego życia w godzinach spędzanych na modlitwie (naszą radością jest iść do domu Pana). Dla osoby poświęconej Bogu nie może być dnia bez Eucharystii. Siłę do pełnienia swojej misji znajdujemy w modlitwie, łącząc kontemplację z działaniem. Bóg daje siły duchowe, aby wyruszać na zdobywanie ludzkich serc, aby ich doprowadzić do wiary, dzięki różnym inicjatywom duszpasterskim.⁶⁷

⁶¹ Por. Benedykt XVI, *Bóg kocha ubogich i chce, byśmy służyli potrzebującym. Rozważanie Przed Modlitwą „Anioł Pański”*, dz.cyt.; Benedykt XVI, *Męczennik odpowiada heroiczną miłością na ogromną Miłość Boga, Audiencja generalna*, dz.cyt.

⁶² Benedykt XVI, *Homilia podczas nieszpórów w Katedrze Notre-Dame z Kapłanami, Osobami Konsekrowanymi i Seminarzystami Francji*, dz.cyt.

⁶³ Por. Mk 10,17-22.

⁶⁴ J.S. Pelczar, [za:] J. Michalik, *Kazania o świętych Pańskich*, Warszawa 2013, s.45.

⁶⁵ Por. Benedykt XVI, *Przemówienie na spotkaniu z Duchowieństwem, Seminarzystami i Osobami Konsekrowanymi Beninu*, dz.cyt.; Rz 13,8.

⁶⁶ Por. Benedykt XVI, *Święci zwiastują Bożą Miłość. Homilia podczas kanonizacji Bł. Alojzego Guanelli, Bł. Gwidona Marii Confortiego, i Bł. Bonifacji Rodríguez De Castro*, dz.cyt.

⁶⁷ Por. Benedykt XVI, *Wiarygodni Głosiciele Ewangelii. Homilia na kanonizację Jakuba Berthieu, Piotra Calungsod, Jana Chrzcziciela Piamarta, Marii Z Góry Karmel Sallés y Barangueras, Marianny Cope, Katarzyny Tekakwitha, i Anny Schäffer*, dz.cyt.; Benedykt XVI, *Przemówienie na spotkaniu z Duchowieństwem, Seminarzystami i Osobami Konsekrowanymi Beninu*, dz.cyt.; Benedykt XVI, *Homilia podczas*

Bardzo ważne dla życia konsekrowanego jest umiłowanie modlitwy. Zakony kontemplacyjne, pustelnicy, i ta część ordo virginum, które prowadzą życie w większości kontemplacyjno-pustelnicze, mają szczególne zadanie, by poświęcać czas na modlitwę, która jest sercem Kościoła. Osoby konsekrowane chore i starsze modląc się czynią wielki wkład w życie Kościoła. Modlitwa jest też ważna dla osób konsekrowanych prowadzących życie czynne. Wszystkie osoby konsekrowane, wśród licznych intencji, powinny w jakimś stopniu codziennie modlić się o pokój, szacunek dla religii katolickiej, i nowe świętobliwe powołania Kapłańskie i zakonne (rózaniec, koronka, litania, lub inna modlitwa powinna stać się codzienną). Zagadnienie powołania mocno opiera się na zaufaniu w obliczu inicjatywy Boga i odpowiedzi człowieka. Ufność w Pana, który nieustannie wzywa wszystkich do świętości, a niektórych w szczególności do specjalnego poświęcenia Mu życia, wyraża się właśnie w modlitwie. Modlitwa dociera łaską Ducha Świętego do wszystkich za których się modli, i wszędzie, gdzie się ją kieruje. Dlatego trzeba wiele modlić się o powołania Kapłańskie i zakonne, aby wielkość i piękno miłości Bożej przyciągnęły wielu, którzy skłonią się pójść za Chrystusem drogą Kapłaństwa i życia konsekrowanego.⁶⁸

4. Podsumowanie: osoba konsekrowana jako pomoc służbie Kapłańskiej

„Im bardziej przybliżamy się do Boga, im bliżej Niego jesteśmy, tym bardziej stajemy się użyteczni dla innych”⁶⁹ Księża są obrazem Chrystusa, który utrzymuje Kościół w istnieniu, a osoby konsekrowane są jakby stwo-

---

nieszporów w Katedrze Notre-Dame z Kapłanami, Osobami Konsekrowanymi i Seminarzystami Francji, dz.cyt.; Benedykt XVI, Święci to arcydzieło Bożej Mądrości. Kanonizacja O. Szymona z Lipnicy Ofm, Ks. Jerzego Preca, Ks. Karola od Św. Andrzeja Houben, i s. Marii Eugenii od Jezusa Milleret, dz.cyt.

⁶⁸ Por. Benedykt XVI, *Niech Piękno Miłości Bożej pociąga wielu do Kapłaństwa i życia konsekrowanego. Rozważanie przed Modlitwą Anioł Pański*, Rzym, 3.05.2009, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2009-05-03-rzym-niech-piekno-milosci-bozej-pociaga-wielu-do-kaplanstwa-i-zycia-konsekrowanego-rozwanie-przed-modlitwa-aniol-panski-125497/>; Benedykt XVI, *Znaczenie zakonów kontemplacyjnych. Rozważanie przed modlitwą „Anioł Pański”*, dz.cyt.

⁶⁹ Benedykt XVI, *Życie konsekrowane szkołą miłosierdzia i bezinteresowności. Homilia podczas nieszporów w święto Ofiarowania Pańskiego*, dz.cyt.

rzony po to, by kochać Boga, wspierać Księżę, modlić się, pomagać. Wszelkiego rodzaju służba Księżom, pomaganie od gotowania, pielęgnowania chorych, przez posługę w zakrystii, katechezę, do nauczania, nad wyraz często jest postrzegana przez nas konsekrowanych, jako zaszczyt; jak mówił św. Paweł „więcej szczęścia jest w dawaniu”.⁷⁰ I wystarczyłoby osobom konsekrowanym odnaleźć w sobie pełną szacunku miłość do Kapłaństwa, a żadna nie będzie próbowała uzurpować sobie (niemożliwego zresztą) zastąpienia Księżę. Modlitwa i czysta miłość (możliwa przyjaźń w czystości) są podstawą życia konsekrowanego, a także troski o swoich Pasterzy.⁷¹ I byłoby naprawdę dobre dla Kościoła, aby doksztalając osoby konsekrowane, mógł skorzystać z ich posługi w sposób o wiele bardziej owocny i miłosierny niż dotąd. Doceniając wartość i rolę osób konsekrowanych, które ze względu na zaślubienie Bogu, są bardziej niż świeccy, przez wybrane powołanie, przeznaczeni do służenia Bogu w Kościele, odnajdzie się drogę ponownego wzrostu liczby wiernych, a także powołań Kapłańskich i zakonnych: „zatroszcz się o Pasterza, a pomnożą się owce”.⁷² I wtedy (oby) każda osoba konsekrowana byłaby daleka od pychy, a równocześnie wdzięczna za choć mały szacunek. Wystarczy wprowadzić w życie konsekrowanych więcej modlitwy, więcej wiedzy teologicznej, i dla jednych w samotności, kontemplacji, dla innych we wspólnocie, pracy, osoby konsekrowane zasłużą na to, by usłyszeć: „jesteście w sercu Kościoła, (...) jesteście kimś wobec Chrystusa i wobec spotykanych ludzi, (...) jesteście darem dla Niego i dla ludzi”.⁷³ To, czy sprostamy temu wymaganiu, to już będzie zależało od każdej osoby indywidualnie. Jednakże, „to nie gwałtowna rewolucja świata, to nie wielkie obietnice zmieniają świat, ale jest to ciche światło prawdy, dobroci Boga, które jest znakiem Jego obecności, i daje nam pewność, że jesteśmy kochani do końca, i że nie jesteśmy zapomniani, nie jesteśmy produktem przypadku, ale woli Miłości”.⁷⁴

⁷⁰ Dz 20,35.

⁷¹ Por. A.M. Noworol OV, *Bł. Ks. Michał Sopoćko: Kościół trwa, pomimo że jest niezmienny; i dlatego że jest niezmienny trwa*, „Studia Teologiczne Białystok Drohiczyn Łomża”, nr 41(2023), s.323-345.

⁷² Por. A.M. Noworol OV, *Zatroszcz się o Pasterza, a pomnożą się owce*, dz.cyt.

⁷³ W. Depo, *Bp Wacław Depo do osób konsekrowanych: Jesteście w sercu Kościoła, jesteście kimś*, 6.09.2009, <https://www.zyciezakonne.pl/wiadomosci/archiwum/bp-waclaw-depo-do-osob-konsekrowanych-jestescie-w-sercu-kosciola-jestescie-kims-2567/>.

⁷⁴ Benedykt XVI, *Homilia podczas wizyty duszpasterskiej w Rzymskiej Parafii Świętego Maksymiliana Kolbego w Torre Angela*, Rzym, 12.12.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-12-12->

Bibliografia

Benedykt XVI, *Dziękujmy za dar powołania. Homilia podczas nieszpórów w święto Ofiarowania Pańskiego*, Rzym, 2.02.2012, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2012-02-02-rzym-dziekujmy-za-dar-powolania-homilia-podczas-nieszporow-w-swieto-ofiarowania-panskiego-19714/>.

Benedykt XVI, *Homilia podczas nieszpórów w Katedrze Notre-Dame z Kapłanami, Osobami Konsekrowanymi i Seminarzystami Francji*, Paryż, Katedra Notre-Dame, 12.09.2008, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2008-09-12-paryz-homilia-podczas-nieszporow-w-katedrze-notre-dame-z-kaplanami-osobami-konsekrowanymi-i-seminarzystami-108328/>.

Benedykt XVI, *Homilia podczas wizyty duszpasterskiej w Rzymskiej Parafii Świętego Maksymiliana Kolbego w Torre Angela*, Rzym, 12.12.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-12-12-rzym-benedykt-xvi-homilia-podczas-wizyty-duszpasterskiej-w-rzymskiej-parafii-swietego-maksymiliana-kolbego-w-torre-angela-149103/>.

Benedykt XVI, *Imię nowego Papieża. Audiencja Generalna*, Rzym, 27.04.2005, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2005-04-27-rzym-benedykt-xvi-imie-nowego-papieza-audiencja-generalna-142335/>.

Benedykt XVI, *Krzyż naszą nadzieją i radością. Homilia do Duchowieństwa i osób konsekrowanych*, Nikozja, Kościół Świętego Krzyża, 5.06.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-06-05-nikozja-krzyz-nasza-nadzieja-i-radoscia-homilia-do-duchowieństwa-i-osob-konsekrowanych-108561/>.

Benedykt XVI, *Męczennik odpowiada heroiczną miłością na ogromną Miłość Boga, Audiencja generalna*, Castel Gandolfo, 11.08.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-08-11-castel-gandolfo-meczennik-odpowiada-heroiczna-miloscia-na-ogromna-milosc-boga-108565/>.

Benedykt XVI, *Musimy trwać w wierze i czynić Dobro. Przemówienie do Kurii Rzymskiej*, Watykan, 20.12.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-12-20-watykan-musimy-trwac-w-wierze-i-czynic-dobro-przemowienie-do-kurii-rzymskiej-108565/>.

[rzym-benedykt-xvi-homilia-podczas-wizyty-duszpasterskiej-w-rzymskiej-parafii-swietego-maksymiliana-kolbego-w-torre-angela-149103/](https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-12-20-watykan-musimy-trwac-w-wierze-i-czynic-dobro-przemowienie-do-kurii-rzymskiej-108565/).

12-20-rzym-musimy-trwac-w-wierze-i-czynic-dobro-przemowienie-dokurii-rzymskiej-125503/.

Benedykt XVI, *Niech nowi święci będą dla was wzorem. Rozważanie przed modlitwą „Anioł Pański” po Mszy św. kanonizacyjnej*, Rzym, 17.10.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-10-17-rzym-benedykt-xvi-niech-nowi-swieci-beda-dla-was-wzorem-rozwazanie-przed-modlitwa-aniol-panski-po-mszy-sw-kanonizacyjnej-142378/>.

Benedykt XVI, *Niech Piękno Miłości Bożej pociąga wielu do Kapłaństwa i życia konsekrowanego. Rozważanie przed Modlitwą Anioł Pański*, Rzym, 3.05.2009, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2009-05-03-rzym-niech-piekno-milosci-bozej-pociaga-wielu-do-kaplanstwa-i-zycia-konsekrowanego-rozwazanie-przed-modlitwa-aniol-panski-125497/>.

Benedykt XVI, *Nieoceniony Dar Życia Konsekrowanego. Homilia podczas Mszy Świętej w Bazylice Św. Piotra z okazji XVII Dnia Życia Konsekrowanego*, Watykan, 2.02.2013, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2013-02-02-watykan-homilia-podczas-mszy-swietej-w-bazylice-sw-piotra-z-okazji-xvii-dnia-zycia-konsekrowanego-26510/>.

Benedykt XVI, *Pielęgnowanie autentycznego życia modlitwy podstawą rozwoju społecznego w pokoju. Rozważanie przed modlitwą «Regina Caeli»*, Monte Cassino, 24.05.2009, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2009-05-24-monte-cassino-benedykt-xvi-pielegnowanie-autentycznego-zycia-modlitwy-podstawa-rozwoju-spoiecznego-w-pokoju-rozwazanie-przed-modlitwa-regina-caeli-142368/>.

Benedykt XVI, *Przemówienie do osób konsekrowanych na zakończenie Mszy św. z okazji dnia życia konsekrowanego*, Rzym, Bazylika Św. Piotra, 2.02.2008r., <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2008-02-02-rzym-przemowienie-z-okazji-dnia-zycia-konsekrowanego-108324/>.

Benedykt XVI, *Przemówienie na spotkaniu z Duchowieństwem, Seminarzystami i Osobami Konsekrowanymi Beninu*, Ouidah, 19.11.2011, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2011-11-19-ouidah-przemowienie-na-spotkaniu-z-duchowieństwem-seminarzystami-i-osobami-konsekrowanymi-w-seminarium-108583/>.

Benedykt XVI, *Przemówienie podczas nieszpórów do Kapłanów, Seminarzystów, i osób konsekrowanych przy relikwiach Błogosławionego Alojzego Stepinaca*, Zagrzeb, Katedra Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i św. Szczepana, 5.06.2011, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2011-06-05-zagrzeb-przemowienie-podczas-nieszporow-do-kaplanow-seminarzystow-i-osob-konsekrowanych-przy-relikwiach-blogoslawionego-alojzego-stepinaca-108575/>.

Benedykt XVI, R. Sarah, *Z głębi naszych serc*, Warszawa 2020.

Benedykt XVI, *Sluga musi być i wierny, i roztrotny. Przemówienie podczas nieszpórów do Duchowieństwa i osób konsekrowanych Kamerunu*, Jaunde, bazylika Maryi Królowej Apostołów, 18.03.2009, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2009-03-18-jaunde-sluga-musi-byc-i-wierny-i-roztrotny-przemowienie-podczas-nieszporow-do-duchowieństwa-i-osob-konsekrowanych-108330/>.

Benedykt XVI, *Spotkanie z Cystersami w Opactwie Heiligenkreuz. Niczego nad służbę Bożą nie przedkładać*, Heiligenkreuz, 9.09.2007, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2007-09-09-heiligenkreuz-spotkanie-z-cystersami-w-opactwie-niczego-nad-službe-boza-nie-predkladac-19670/>.

Benedykt XVI, *Święci to arcydzieło Bożej Mądrości. Kanonizacja O. Szymona z Lipnicy Ofm, Ks. Jerzego Precza, Ks. Karola od Św. Andrzeja Houben, i s. Marii Eugenie od Jezusa Milleret*, Rzym, 3.06.2007, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2007-06-03-rzym-kanonizacja-bl-szymona-z-lipnicy-swieci-to-arcydzieło-bozej-madrosi-19659/>.

Benedykt XVI, *Święci zwiastują Bożą Miłość. Homilia podczas kanonizacji Bł. Alojzego Guanelli, Bł. Gwidona Marii Confortiego, i Bł. Bonifacji Rodríguez De Castro*, Rzym, 23.10.2011, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2011-10-23-rzym-kanonizacja-sw-alojzego-guanelli-i-innych-swieci-zwiastuja-boza-milosc-19711/>.

Benedykt XVI, *Teologia monastyczna i teologia scholastyczna. Katecheza podczas audiencji generalnej*, Rzym, 28.10.2009, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2009-10-28-rzym-teologia-monastyczna-i-teologia-scholastyczna-19695/>.

Benedykt XVI, *Wiarygodni Głosiciele Ewangelii. Homilia na kanonizację Jakuba Berthieu, Piotra Calungsod, Jana Chrzyciela Piamarta, Marii Z Góry Karmel Sallés y Barangueras, Marianny Cope, Katarzyny Tekakwitha, i Anny Schäffer*, Watykan, 21.10.2012, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2012-10-21-rzym-wiarygodni-glosiciele-ewangelii-homilia-na-kanonizacje-siedmiorga-blogoslawionych-34436/>.

Benedykt XVI, *Zakon Jezuitów został założony, by bronić i szerzyć wiarę. Przemówienie do uczestników XXXV Kongregacji Generalnej Towarzystwa Jezusowego*, Rzym, 21.02.2008, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2008-02-21-rzym-zakon-jezuitow-zostal-zalozony-by-bronic-i-szerzyc-wiare-19682/>.

Benedykt XVI, *Znaczenie zakonów kontemplacyjnych. Rozważanie przed modlitwą „Anioł Pański”*, 19.11.2006, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2006-11-19-rzym-znaczenie-zakonow-kontemplacyjnych-19650/>.

Benedykt XVI, *Życie konsekrowane szkołą miłosierdzia i bezinteresowności. Homilia podczas niesporów w święto Ofiarowania Pańskiego*, Rzym, 2.02.2010, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/benedykt-xvi/benedykt-xvi-przemowienia-i-homilie/2010-02-02-rzym-zycie-konsekrowane-szkola-milosierdzia-i-bezinteresownosci-homilia-podczas-niesporow-w-swieto-ofiarowania-panskiego-19699/>.

Dekret o przystosowanej do współczesności odnowie życia zakonnego „Perfectae Caritatis”, w: *Sobór Watykański II*, Poznań 1967.

Depo, W., *Bp Waclaw Depo do osób konsekrowanych: Jesteście w sercu Kościoła, jesteście kimś*, 6.09.2009, <https://www.zyciezakonne.pl/wiadomosci/archiwum/bp-waclaw-depo-do-osob-konsekrowanych-jestescie-w-sercu-kosciola-jestescie-kims-2567/>.

Jan Paweł II, *Adhortacja Vita Consecrata*, Rzym 25.03.1996.

Jan Paweł II, *List Apostolski „Ordinatio Sacerdotalis” Papieża Jana Pawła II o udzielaniu Świeceń Kapłańskich wyłącznie mężczyznom*, Watykan 22.05.1994.

Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Instrukcja Redemptionis Sacramentum (O tym, co należy zachowywać, a czego unikać w związku z Najświętszą Eucharystią)*, Rzym 25.03.2004.

Konstytucja Dogmatyczna o Kościele „Lumen Gentium”, w: *Sobór Watykański II*, Poznań 1967.

Michalik, J., *Kazania o świętych Pańskich*, Warszawa 2013.

Noworol, A.M., OV, *Bł. Ks. Michał Sopoćko: Kościół trwa, pomimo że jest niezmienny; i dlatego że jest niezmienny trwa*, „Studia Teologiczne Białystok Drohiczyn Łomża”, nr 41(2023), s.323-345.

Noworol, A.M., OV, *Celibat: najpiękniejszy skarb Kościoła*, Niepokalanów 2020.

Noworol, A.M., OV, *Jak rozpoznać złego ducha, i jak pomagać zniewolonym przez demony?* Kraków 2018.

Noworol, A.M., OV, *Św. Ks. Filip Neri: ten, w którym nie ma podstępny (J 1,47)*, „Oratoriana”, nr 96/2022, s.74-95.

Noworol, A.M., OV, *Zatroszcz się o Pasterza, a pomnożą się owce. Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu Kanonikowi Adamowi Lisik z okazji 80-lecia urodzin i 55-lecia święceń Kapłańskich*, Tyniec 2023.

Papież Franciszek, *Evangelii Gaudium*, Rzym 2013.

Pismo Święte Nowego Testamentu i Psalmy, Wyd. 9, opracował zespół Biblistów Polskich, Poznań 1996.

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, Wyd. 5, opracował zespół Biblistów Polskich, Poznań 2000.

Strzelczyk, G., *Kościół a charyzmaty. Teoria, praktyka, kontrowersje*, Katowice 2013.

